

تعریف رشته مامایی

مامایی یکی از زیر مجموعه‌های علوم پزشکی است که نقش‌های بسیار گسترده‌ای اعم از نقش مشاوره‌ای آموزشی، مراقبتی، حمایتی، درمانگری و تحقیقاتی دارد. البته تمامی این نقشها در ارتباط با مادر و کودک و آموزش به دختران در زمینه بهداشت دوران بلوغ و بعد از آن می‌پردازد. هدف رشته مامایی تربیت کارشناسان متعهد در زمینه آموزش و خدمات مامایی است. به طوری که با کارآیی و مهارت لازم بتوانند به ارائه خدمات گسترده بهداشتی و مامایی جهت تأمین سلامت مادران و کودکان جامعه اسلامی ایران بپردازند.

فلسفه مامایی

ماما شخصی است که دوره آموزشی مامائی را گذرانده باشد و قادر به نظارت و مراقبت زن در دوره حاملگی، زایمان و بعد از زایمان بوده و با مسئولیت پذیری خویش هدایت زایمان را بعهده گرفته و قادر به مراقبت از نوزاد و طفل، شناسائی و پیشگیری از شرایط غیرطبیعی در مادر و کودک، مشاوره و آموزش در حاملگی، تنظیم خانواده و مراقبت از کودک باشد. تنظیم برنامه آموزشی جهت والدین، آموزش و هدایت در موارد اورژانسهای مامائی، داشتن مهارتهای ارتباطی با مراجعین، آشنا با چگونگی انجام پژوهش و تحقیق باشد

تعریف ماما (midwife)

ماما به شخصی اطلاق می شود که تحصیلات مامایی را در حد کارشناسی و کارشناسی ارشد برابر مقررات در مراکز آموزش داخلی و خارجی بپایان رسانیده و موفق به اخذ پروانه رسمی مامایی از مقامات صلاحیت دار مربوط شده باشد. او باید قادر به نظارت، مراقبت و توصیه به زنان در دوران بارداری، زایمان و دوره بعد از زایمان، هدایت زایمانها با مسئولیت خود و مراقبت از نوزاد و شیرخوار و کودک زیر ۶ سال باشد. این مراقبت شامل پیشگیری، کشف حالات غیر طبیعی در مادر و کودک، فراهم ساختن کمکهای پزشکی و اجرای اقدامات اورژانس در نبود کمک پزشکی می باشد. او وظیفه مهمی در مشاوره و آموزش بهداشت نه تنها برای زنان بلکه برای خانواده و جامعه دارد. کار ماما باید شامل آموزش دوران بارداری، آماده کردن والدین برای پذیرش وظایف پدری و مادری بوده و به تنظیم خانواده و مراقبتهای کودک و بعضی از موارد بیماریهای زنان گسترش یابد.

بیانیه و رسالت (Mission) گروه :

تربیت دانش آموختگانی که نیازهای جامعه را در زمینه انجام مراقبتهای مربوط به بارداری و ارائه خدمات تنظیم خانواده و آموزش به زنان جامعه تامین کرده و در انجام وظایف خود دانش و مهارت کافی و کامل داشته باشند.

اهداف کلی (Aims) گروه مامائی

۱- تربیت دانشجو با مدرک کارشناسی در رشته مامائی بطوریکه بعد از اتمام تحصیل قادر باشد :
کلیه مراقبتهای دوران بارداری را از مادر باردار به عمل آورد.
زایمان طبیعی را اداره و مراقبت نماید.
مراقبت های اولیه را از نوزاد به عمل آورد.
مراقبت های بعد از زایمان را از زائو به عمل آورد.
خدمات بهداشتی مورد نیاز زنان در سنین باروری را ارائه نماید.
آموزش و مشاوره زمان بلوغ ، ازدواج ، تنظیم خانواده ، یائسگی را انجام دهد.
بیماریهای شایع زنان را تشخیص داده و اقدامات لازم (درمانی ، آموزشی ، ارجاعی) را به عمل آورد.

۲- انجام پژوهش در زمینه های مختلف از جمله مراقبتهای دوران بارداری ، زایمان ، پس از زایمان و خدمات تنظیم خانواده

۳- انجام پژوهش در آموزش

مقاطع تحصیلی و گرایش های رشته مامائی

این رشته در حال حاضر در مقاطع کاردانی، کارشناسی پیوسته و نا پیوسته ، کارشناسی ارشد ناپیوسته در داخل کشور ارائه می گردد.

طول مدت آموزش در مقطع کاردانی ۲ سال و در دوره کارشناسی ۴ سال می باشد. کارشناسی ارشد مامائی ناپیوسته به اولین مقطع تحصیلی پس از کارشناسی گفته می شود. طول دوره کارشناسی ارشد حداقل ۲ سال و حداکثر ۳ سال است. دوره دکترای که پس از اتمام تحصیلات در مقطع کارشناسی ارشد می توان به آن راه یافت به تازگی در شورای عالی برنامه ریزی تصویب شده است .

گرایشها:

این رشته در مقاطع کاردانی و کارشناسی دارای گرایش نیست و به صورت عمومی ارائه می شود. ولی در مقطع کارشناسی ارشد دارای دو گرایش بهداشت مادر و کودک و گرایش آموزش مامائی می باشد

امکان ادامه تحصیل در رشته‌های همجوار:

فارغ‌التحصیلان دوره کارشناسی این رشته می‌توانند در رشته‌هایی همچون فیزیولوژی، آناتومی و آموزش بهداشت و... ادامه تحصیل دهند.

فرصتهای شغلی موجود برای فارغ‌التحصیلان رشته مامایی

فارغ‌التحصیلان رشته مامایی می‌توانند در بیمارستانها، زایشگاهها، درمانگاهها و مراکز بهداشتی مشغول به کار شوند. همچنین فارغ‌التحصیلان دوره کارشناسی می‌توانند با دریافت مجوز مطب خصوصی داشته باشند و به ارائه خدمات بهداشتی و درمانی بپردازد. همچنین در بخش آموزش فارغ‌التحصیلان میتوانند در دانشکده‌های پرستاری و مامایی وظیفه سرپرستی دانشجویان مامایی را در کارآموزی به عهده گیرند.

فارغ‌التحصیلان دوره‌های کارشناسی ارشد می‌توانند به عنوان سرپرست و مدیر بخشهای مختلف درمانی و سوپروایزر آموزشی در سطح بیمارستانها مشغول به کار شوند همچنین میتوانند در پستهای مدیریتی و ستادی در مراکز بهداشتی - درمانی فعالیت کنند.

شرایط و نحوه پذیرش دانشجو

به صورت متمرکز و از طریق آزمون سراسری می باشد.

دروس این رشته در طول تحصیل

تعداد واحدهای درسی که دانشجو در مقطع کارشناسی می‌گذراند حدود ۱۳۷ واحد است که شامل ۲۲ واحد دروس عمومی، ۲۰ واحد دروس پایه و ۱۷ واحد دروس اصلی، ۴۸ واحد دروس تخصصی و ۱۴ واحد کارآموزی و ۱۶ واحد کارآموزی در عرصه می‌باشد. دوره کارآموزی هر درس در بخش یا درمانگاهها و زایشگاهها با سرپرستی مربی به طور مقطعی همزمان با گذراندن واحد نظری ارائه می‌گردد.

شرح وظایف مدیر گروه مامایی

تنظیم برنامه های آموزشی هر نیمسال

هماهنگی در برگزاری جلسات شورای آموزشی دانشکده و پیگیری موارد

هماهنگی جهت پیشگیری از تداخل برنامه های آموزش بالینی در بیمارستانها یا دیگر گروههای دانشکده و سایر دانشکده

ها

بررسی و بازنگری آرایش دروس بر اساس تغییر سر فصل ها و برنامه بخش ها
هماهنگی با سایر دانشکده ها یا بخش ها جهت ارائه دروس مورد نیاز دانشکده در هر نیمسال
کنترل ، توزیع و تعدیل مناسب واحدها برنامه های آموزشی گروهها
تهیه و تنظیم کارنامه فعالیت های اعضاء گروه مامایی و ارائه به معاونت آموزشی
گزارش اضافه کار مربیان غیر هیئت علمی
شرکت فعال در جلسات مختلف
همکاری و مشارکت در برگزاری کارگاه آشنایی با دانشگاه جهت دانشجویان جدیدالورود
بررسی و اظهار نظر در مورد متقاضیان مهمانی و انتقالی و هماهنگی ثبت نام آنان
مشاوره دانشجویان در برنامه حذف و اضافه و حذف نهایی
رسیدگی به شکایات و مشکلات آموزشی دانشجویان و مربیان و تلاش در جهت حل آن

اعضای گروه مامایی:

- ۱- معصومه سهرابی   مدیر گروه (مربی)
- ۲- نرگس اسکندری   مربی (دانشجوی دکتری بهداشت باروری)
- ۳- فاطمه شیخان   مربی